

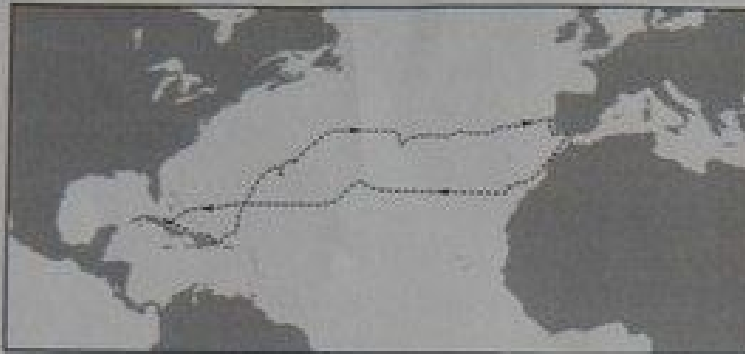
Завдання 1–42 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді й позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма ресструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

1. На якій картосхемі позначено шлях першої експедиції Христофора Колумба?

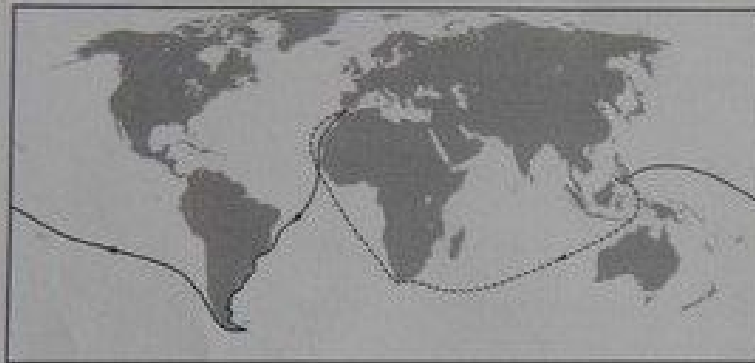
А

Б

В

Г

2. Щоб постійно протягом доби спостерігати світанок, потрібно весь час пересуватися з певною швидкістю вздовж

- А паралелі на схід.
- Б паралелі на захід.
- В меридіана на північ.
- Г меридіана на південь.

3. Яка протока розділяє Антарктиду й Південну Америку?

- А Гібралтар
- Б Мозамбіцька
- В Берингова
- Г Дрейка

4. Які гірські породи утворилися внаслідок осідання речовин із водних розчинів?

- А бурштин, буре вугілля
- Б мрамур, кварцит
- В кам'яна сіль, гіпс
- Г глина, глинистий сланець

5. Прочитайте уривок з літературного твору: «...все Блудове болото, з усіма величезними запасами торфу, с коморою сонця. ...Гаряче сонце було матір'ю кожної травиночки, кожної квіточки, кожного болотного кущика і язідки. Усім їм сонце віддавало своє тепло, і вони, помираючи, перегниваючи, в доброві передавали його, як спадок, іншим рослинам...». Про яку властивість географічної оболонки йдеться в уривку?

- А широтну зональність
- Б висотну поясність
- В цілісність
- Г ритмічність

6. Найбільшою протяжністю у Світовому океані вирізняється

- А Серединно-Атлантичний хребет.
- Б Великий Бар'єрний риф.
- В Маріанський жолоб.
- Г острів Мадагаскар.

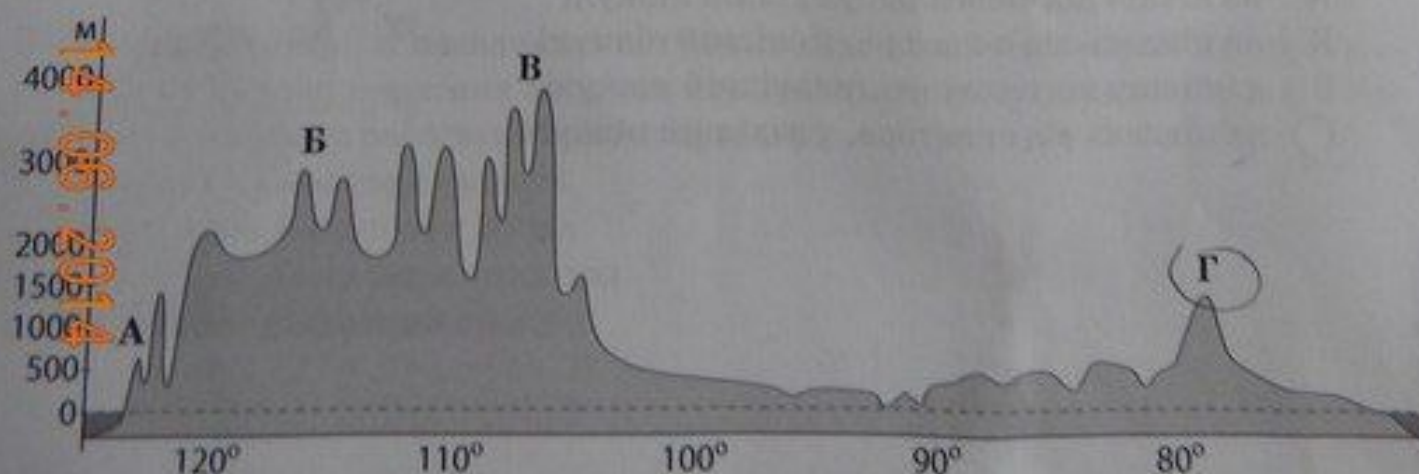
7. Яка характеристика річки залежить від кліматичних умов на тій території, де сформувався її басейн?

- А ширина русла
- Б водний режим
- В напрямок течії
- Г розмір дельти

8. Укажіть причину відхилення пасатів у Північній півкулі вправо, а в Південній – уліво.

- А рух Землі навколо своєї осі
- Б зміна меж літосферних плит
- В розташування гірських хребтів
- Г формування океанічних течій

9. Якою буквою на профілі материка Північна Америка позначено гори Аппалачі?

10. Укажіть чинник формування пустель Атакама та Наміб.

- А холодні океанічні течії вздовж узбережжя
- Б постійні західні вітри з океану
- В тропічні циклони
- Г гірський рельєф

11. На якому материку встановлено дорожні знаки, зображені на рисунку?

- А Євразія
- Б Африка
- В Австралія
- Г Південна Америка

12. Для якого типу клімату Євразії характерні спекотне сухе літо та волога зима з температурою повітря $+8 \dots 10^\circ\text{C}$?

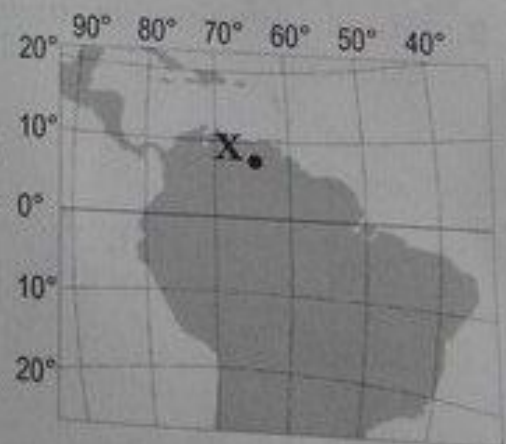
- А помірно континентального
- Б субтропічного середземноморського
- В тропічного вологого
- Г субекваторіального

13. Чому річка Конго є судноплавною лише на окремих ділянках?

- А улітку істотно знижується рівень води
- Б річище перетинають пороги і водоспади
- В швидкість течії дуже велика
- Г у воді розмножується багато водоростей

14. Визначте географічне розташування об'єкта, позначеного на карті точкою X.

- А на північ від екватора, у східній півкулі
- Б на південь від екватора, у східній півкулі
- В на північ від екватора, у західній півкулі
- Г на південь від екватора, у західній півкулі

14.06.2014

15. «А земля їх стане пустелею по вині жителів її, через плід діянь їхніх...» – пророчі слова, що стали реальністю, якщо поглянути на величезні спустелені (висушені й розвіяні вітрами) простори
- А саван у країнах Тропічної Африки.
 - Б східно-сибірської тайги в Азії.
 - В тундри в Північній Америці.
 - Г сільви в Південній Америці.

16. Яка крайня точка України найбільш віддалена від Гринвіцького меридіана?
- А західна
 - Б східна
 - В північна
 - Г південна

17. Які зміни в природі могли б спричинити утворення льодовиків в Українських Карпатах?
- А збільшення кількості опадів і зменшення поверхневого стоку
 - Б посилення впливу циклонів та прискорення процесу руйнування гір
 - В зниження середньорічної температури повітря і збільшення висоти гір
 - Г зменшення частоти сейсмічних явищ і знелісення гірських схилів

18. У межах якої тектонічної структури на території України знаходяться найбільші родовища рудних корисних копалин магматичного та метаморфічного походження?
- А Передкарпатського крайового прогину
 - Б Українського щита
 - В Волино-Подільської плити
 - Г Дніпровсько-Донецької западини

19. Укажіть причину зменшення кількості опадів на території України з північного заходу на південний схід і південь.
- А послаблення активності циклонів
 - Б зниження атмосферного тиску
 - В зменшення впливу антициклонів
 - Г посилення впливу акваторії морів

- 20.) В умовному регіоні з незначним антропогенним навантаженням проектують розробку родовищ корисних копалин кар'єрним способом. Визначте найбільш імовірний наслідок реалізації такого проекту.
- А вторинне засолення ґрунтів
 - Б випадання кислотних дощів
 - В зниження рівня підземних вод
 - Г регулярне утворення смогу

21. Поширення якого несприятливого для сільського господарства явища відображено на карті України?

- А утворення селів
- Б заболочування
- В пилових бур
- Г ерозійних процесів

22. Які два зональних типи ґрунтів сформувалися в межах лісостепу України?

- А підзолисті й дерново-підзолисті
- Б сірі лісові й чорноземи типові
- В бурі лісові й чорноземи південні
- Г лучні й каштанові

23. У якому економічному районі України зосереджено видобування нафти?

- А Північно-Східному
- Б Північно-Західному
- В Донецькому
- Г Придніпровському

24. Який туристичний маршрут прокладено територією Центрального економічного району?

- А Черкаси – Сміла – Шевченкове – Моришці – Черкаси
- Б Хмельницький – Кам'янець-Подільський – Хотин – Хмельницький
- В Чернігів – Батурин – Новгород-Сіверський – Чернігів
- Г Львів – Олесько – Підгірці – Золочів – Львів

25. У яких містах України розташовано підприємства, що виробляють азотні добрива з відходів коксохімічних заводів?

- А Горлівці, Северодонецьку
- Б Калущі, Стебнику
- В Сумах, Шостці
- Г Одесі, Умані

26. Яку форму суспільної організації виробництва в машинобудуванні України відображено на схемі?

- А концентрацію
- Б спеціалізацію
- В комбінування
- Г кооперування

27. Який напрям розвитку целюлозно-паперової промисловості в Україні позитивно позначиться на доповіді?

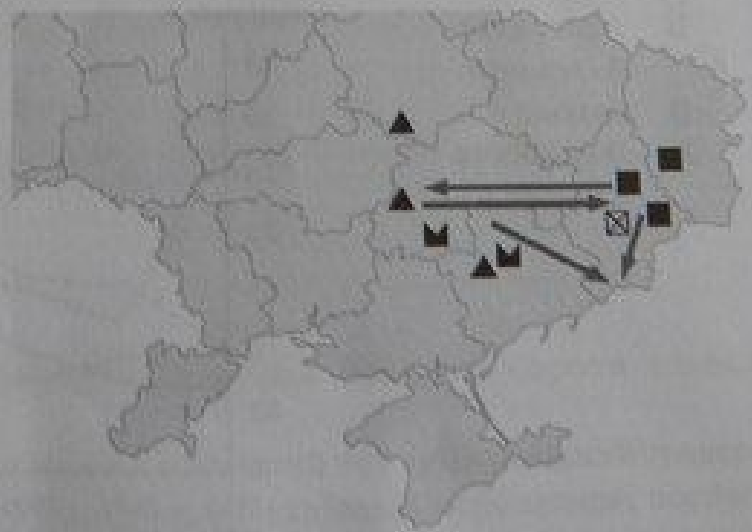
- А переміщення целюлозно-паперового виробництва зі сходу країни на захід
- Б збільшення обсягів виробництва паперу й картону з макулатури
- В концентрація виробництва паперу на великих комбінатах
- Г використання для виробництва целюлози деревини листяних порід

28. Що найбільше впливає на розташування підприємств олійно-жирової та крохмале-паточкової промисловості в Україні?

- А кількість споживачів продукції
- Б густота транспортних шляхів
- Г рівень кваліфікації трудових ресурсів
- Г спеціалізація рослинництва

29. Укажіть галузь промисловості, розвиток якої відбувається на території України внаслідок удалого територіального поєднання позначених на картосхемі родовищ корисних копалин.

- А теплова електроенергетика
- Б кольорова металургія
- Г чорна металургія
- Г цементна промисловість

14.06.2014

30. Які транспортні магістралі позначено на карті України?
- А міжнародні автомобільні шляхи
 - Б залізниці з найбільшою інтенсивністю перевезень
 - В магістральні газопроводи
 - Г транзитні нафтопроводи

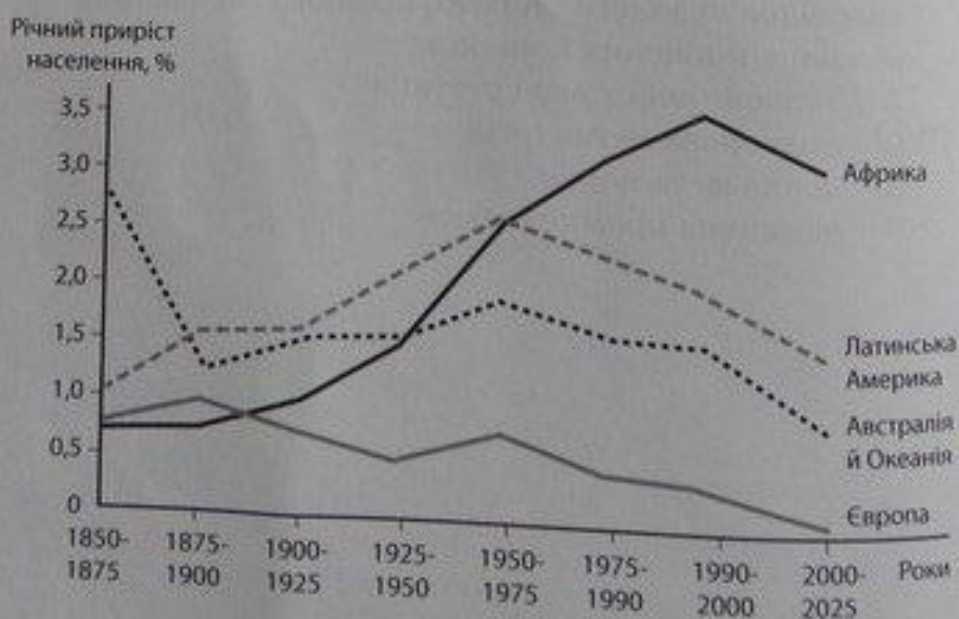

31. Який чинник найбільше впливає на спеціалізацію скотарства в Україні?
- А особливості рельєфу
 - Б забезпеченість водними ресурсами
 - В тип ґрунту
 - Г кормова база

32. До вичерпних відновлюваних природних ресурсів відносять
- А родовища кам'яного вугілля.
 - Б енергію океанічних течій.
 - В атмосферне повітря.
 - Г лісові масиви.

33. Проаналізуйте відображені на рисунку зміни показників природного приросту населення в окремих регіонах світу. Укажіть регіон, у країнах якого демографічна політика зменшення народжуваності в другій половині XX століття виявилася малоефективною.

- А Африка
- Б Австралія й Океанія
- В Європа
- Г Латинська Америка

14.06.2014

34. Укажіть спеціальну міжнародну організацію, засновником і членом якої є Україна.

- А Організація Північноатлантичного договору (НАТО)
- Б Форум країн-експортерів газу (ФКЕГ)
- В Асоціація країн-експортерів бокситів (ІБА)
- Г Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ)

35. Який показник сучасної демографічної ситуації в Україні вищий за його середньосвітове значення?

- А коефіцієнт народжуваності
- Б коефіцієнт природного приросту
- В частка жінок у статевій структурі населення
- Г частка дітей у віковій структурі населення

36. На картосхемі темним кольором виділено території десяти країн, що утворюють групу світових лідерів за обсягом експорту

- А кам'яного вугілля.
- Б нафти.
- В природного газу.
- Г електроенергії.

37. Які галузі господарства забезпечують країнам Західної Європи глобальну конкуренцію у XXI столітті?

- А важка промисловість, тваринництво, морський та трубопровідний транспорт літакобудування, автомобілебудування, банківські та фінансові послуги
- Б чорна та кольорова металургія, паливна та гірничо-хімічна промисловість
- Г атомна енергетика, електротехнічне машинобудування, роздрібна торгівля

38. Південна Африка (ПАР) вирізняється серед інших країн материка

- А колоніальною галузевою структурою господарства.
- Б високим рівнем індустріалізації економіки.
- В монокультурним сільським господарством.
- Г домінуванням дрібних кустарних ремесел.

39. У китайському місті Чанчунь розташовані FAW (Перший автомобільний завод), спільне із «Фольксваген» підприємство, новий завод-гігант, побудований з «Дженерал моторз», і вже виробляється кожний десятий автомобіль в країні. Тепер це місто називають «китайський

- А Х'юстон».
- Б Детройт».
- В Сан-Франциско».
- Г Нью-Йорк».

40. Між якими двома країнами розрив у виробництві електроенергії в розрахунку на одного мешканця є найбільшим?

- А Швеція й Канада
- Б Польща й Чехія
- В Нігерія й Ангола
- Г Індія та Ізраїль

41. Укажіть показник розвитку транспорту, за яким США й Росія є провідними країнами світу.

- А частка авіаційного транспорту в перевезеннях пасажирів
- Б тоннаж торговельного морського флоту
- В густота автомобільних шляхів із твердим покриттям
- Г загальна довжина залізниць

42. Укажіть типовий для Південно-Східної Азії сільськогосподарський ландшафт, описаний мандрівником: «...різнобарвна мозаїка зі сріблястих, чорних, зелених і жовтих клаптиків: одна ділянка залита водою, друга – зорана, на третій – росте розсада, на четвертій – дозріває врожай...».

- А оливковий сад
- Б плантація олійної пальми
- В посіви рису
- Г поля гречки

У завданнях 43–48 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, виберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма ресструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

43. Установіть відповідність між півостровом та типовим для нього природним комплексом.

1 Аравійський	А савани й рідколісся
2 Лабрадор <i>Canada</i>	Б пустелі
3 Індостан <i>Ind. S.</i>	В вологі екваторіальні ліси
4 Апеннінський <i>Apenn.</i>	Г вічнозелені твердолисті ліси й чагарники
	Д лісотундра

	А	Б	В	Г	Д
1			X		X
2					X
3			X		
4	X				

44. Установіть відповідність між парою річок та формою рельєфу на території України, по якій проходить вододіл між басейнами цих річок.

1 Дніпро й Кальміус	А Приазовська височина
2 Дніпро й Південний Буг	Б Українські Карпати
3 Південний Буг і Дністер	В Розточчя
4 Прут і Тиса	Г Подільська височина
	Д Придніпровська височина

	А	Б	В	Г	Д
1	X				
2				X	X
3		X			
4			X		

45. До кожного виду міграції доберіть приклад переміщення населення в Україні.

1 внутрішня постійна міграція	А виїзд геолога з України до Канади та отримання канадського громадянства
2 еміграція	Б щоденні поїздки програміста з передмістя до Києва на роботу
3 імміграція	В в'їзд громадянина Словаччини в Україну на постійне проживання
4 маятникова міграція	Г переїзд родини з райцентру Полтавської області до Полтави на проживання
	Д приїзд представника української діаспори в Україну на триденний семінар

	А	Б	В	Г	Д
1					X
2	X	X			
3	X		X		
4		X			

14.06.2014

46. Установіть відповідність між промисловим підприємством та оптимальною для його функціонування транспортною інфраструктурою промислового центру в Україні.

- 1 цукровий завод
- 2 металургійний комбінат
- 3 нафтопереробний комбінат
- 4 атомна електростанція

- А залізничний вузол, нафтопровід або морський порт, спроможний приймати танкери
- Б автомобільна магістраль, що сполучає аеропорт і залізничну станцію
- В потужна лінія електропередачі, автомобільні шляхи з твердим покриттям
- Г дороги з твердим покриттям від підприємства до всіх населених пунктів сировинної зони в радіусі 50–70 км
- Д транспортний вузол, що включає передусім залізницю, потужну лінію електропередачі, газопровід

	А	Б	В	Г	Д
1					X
2			X		
3	X				
4					X

47. Схарактеризуйте країну за її місцем на світовому ринку кольорових металів.

- 1 Австралія *імпортер*
- 2 Китай
- 3 Японія *експортер*
- 4 Чилі *мізб*

- А великий експортер рідкісних металів, отриманих у процесі утилізації відходів
- Б основний імпортер рафінованої міді, свинцю, цинку
- В світовий лідер за обсягом видобування алюмінієвої руди (бокситів)
- Г світовий лідер за обсягом видобування мідних руд та експорту міді
- Д найбільший виробник свинцю, цинку, міді, первинного алюмінію

	А	Б	В	Г	Д
1		X			
2					X
3	X				
4				X	

48. Установіть назву країни Європи за її характеристикою.

- 1 федеративна республіка, країна «Великої сімки», член Євросоюзу, НАТО
- 2 конституційна монархія, індустріально розвинена країна, член НАТО
- 3 унітарна президентська республіка, постсоціалістична країна перехідної економіки, член СНД
- 4 унітарна парламентська республіка, країна «Великої сімки», член Євросоюзу, НАТО

- А Швейцарія
- Б Італія
- В Норвегія
- Г Білорусь
- Д Німеччина

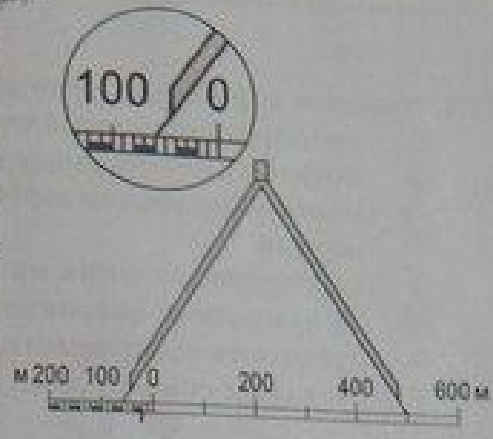
	А	Б	В	Г	Д
1		X			X
2	X				
3				X	
4		X			

14.06.2014

Розв'яжіть завдання 49–52, використовуючи наведену карту. Одержані числові відповіді запишіть у зошиті та бланку А. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма ресструватиме їх як помилки!

Приклад написання чисел: число 1: / число 17: / число 123: / /

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

49. Визначте висоту (у метрах) обриву на правому березі річки Андоги.

~~150 - 129.5 = 20.5~~ ??
97

Відповідь: 4

50. Визначте азимут, за яким пройде траса водогону вздовж стежки в напрямку від річки Андоги до загону для худоби.

? ? ?

Відповідь:

51. Обчисліть відносну висоту (у метрах), на яку потрібно піднімати воду водогonom, що пройде вздовж стежки від річки Андоги до загону для худоби.

Відповідь: 23

52. Відстань на карті від річки Андоги до загону для худоби біля села Мостище виміряно вздовж стежки й зіставлено з лінійним масштабом. Використовуючи зрисунок, визначте цю відстань у метрах.

Відповідь: 590 м

08.2014

Виберіть три цифри, що позначають правильні, на Вашу думку, варіанти відповіді, та запишіть їх у бланку А згідно з інструкцією. Порядок написання цифр значення не має. Для виправлення помилково вказаної місці бланку А. Невеликий варіант відповіді (три цифри) у спеціально відведеному місці бланку А. Не робіть інших позначок у бланку А тому, що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

53. Укажіть характерні риси господарства Карпатського економічного району.

- 1 пропорційно розвиваються всі галузі господарства
- 2 потреби в електроенергії забезпечують гідроелектростанції
- 3 машинобудування зорієнтовано на вироблені в районі чорні й кольорові метали
- 4 експортне значення має текстильна промисловість
- 5 на природних пасовищах розвинулося вівчарство
- 6 працюють підприємства всіх галузей лісопромислового комплексу
- 7 галузями спеціалізації району є туризм і курортне господарство

1 4 7

54. Проаналізуйте наведену в таблиці інформацію щодо зміни посівних площ (тис. га) під технічними культурами в Україні. Використовуючи статистичні дані, визначте вплив цих змін на розвиток переробних галузей промисловості.

Технічна культура	1990 р.	2000 р.	2010 р.
Цукрові буряки	1607	856	501
Соняшник	1636	2943	4572
Соя	93	65	1076
Ріпак	90	214	907
Льон-довгунець	172	23	1

- 1 зростає частка вітчизняної сировини у виробництві бавовняних тканин
- 2 прискорюється розвиток усіх галузей харчової та легкої промисловості
- 3 зменшується кількість цукрових заводів
- 4 збільшуються обсяги імпорту сировини для олійно-жирової промисловості
- 5 створюється потужна сировинна база для виробництва біопалива з ріпаку
- 6 утрачається перспектива розвитку виробництва рослинної олії
- 7 зникає одна з галузей спеціалізації Полісся – льняна промисловість

3 4 7

55. Родина розглядає варіант переїзду з Чернігова до передмістя Одеси. Члени родини вважають, що обслуговувати такий самий приватний будинок і садibu на Одещині буде простіше і дешевше завдяки особливостям клімату цього регіону. Які твердження доводять правильність їхніх міркувань?
- +1 менша тривалість зими, а тому – опалювального сезону
 - 2 менші витрати на кондиціонування повітря влітку
 - +3 менша швидкість і руйнівна сила вітру
 - +4 мала ймовірність підтоплення садиби під час весняних повеней
 - +5 менша загроза пізніх весняних заморозків
 - 6 менше спекотних днів із підвищеною пожежонебезпекою
 - 7 менші витрати на поливання саду та газону

1 4 5

56. Які рекордні природні об'єкти світу знаходяться в Євразії?

- +1 найбільший півострів
- +2 найвища гора
- 3 найдовша річка
- +4 найглибше озеро
- 5 найвищий водоспад
- 6 найпотужніший покривний льодовик
- 7 найсухіша пустеля

1 2 4

57. Порівняйте місце України й Великої Британії в міжнародному поділі праці. Визначте види діяльності, для розвитку яких в Україні вигідно використати сучасні технології з Великої Британії та досвід їхнього впровадження в цій країні.

- 1 освоєння родовищ нафти і газу на шельфі Чорного й Азовського морів
- 2 будівництво потужних гідроелектростанцій у гірській місцевості
- 3 розширення виробництва літаків цивільної авіації
- 4 видобування кам'яного вугілля кар'єрним способом
- 5 спорудження зрошувальних каналів у степовій зоні
- 6 переведення тваринництва на інтенсивний шлях розвитку
- 7 відродження виноградарства і виноробства на півдні країни

1 3 5

58. Які чинники зумовили стрімкий розвиток автомобілебудування в окремих країнах, що розвиваються, – Бразилії, Індії, Мексиці?

- 1 сприятлива екологічна ситуація
- +2 збільшення обсягів видобування рудної сировини
- 3 забезпеченість усіма видами енергоносіїв
- +4 дешева робоча сила
- +5 великий внутрішній споживчий ринок
- +6 інвестиційна політика урядів цих країн
- 7 прискорений розвиток науки

2 5 6